

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U102205

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-08-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Звонар Анастасія Михайлівна

2. Zvonar Anastasiya M.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Аграрні науки та продовольство. Агрономія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-07-2021

Спеціальність за освітою: 8.09010103 Експертна оцінка ґрунтів

Місце роботи здобувача: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 64.354.001

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний науковий центр "Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О. Н. Соколовського"

Код за ЄДРПОУ: 00497058

Місцезнаходження: вул. Чайковська, буд. 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61024, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.33.29, 68.35.29

Тема дисертації:

1. Вплив сортових особливостей, погодних та ґрунтово-кліматичних умов на засвоєння елементів живлення пшеницею озимою
2. Influence of varietal features, weather and soil-climatic conditions on the assimilation of nutrients by winter wheat

Реферат:

1. Об'єкт – мінеральне живлення різних сортів пшениці озимої. Мета – встановити вплив сортових особливостей, погодних та ґрунтово-кліматичних умов на засвоєння елементів живлення пшеницею озимою для коригування системи удобрення на запланований рівень врожайності. Методи – польовий, лабораторний, розрахунково-порівняльний, математичної статистики. Теоретичні результати – доведено, що особливості споживання будь-якого елемента (азоту, фосфору, калію, міді, марганцю, цинку тощо) є індивідуальними для кожного сорту, однак генетично обумовлена підвищена або знижена вимогливість окремих сортів до них може мати як сталий характер, так і проявлятися лише за певних гідротермічних умов. На підставі проведених досліджень пропонується під час сортовипробування визначати особливі

потреби мінерального живлення нових сортів пшениці озимої шляхом розрахунку зведених показників сортової специфічності за кожним з елементів живлення. Практичні результати – розроблено і науково обґрунтовано алгоритм дій та методичних підходів до врахування особливостей живлення нових сортів пшениці озимої при складанні системи удобрення цієї культури. Розроблено новий спосіб визначення особливих потреб пшениці озимої, обумовлених сортовою специфікою. Новизна – виявлено вплив різних ґрунтово-кліматичних умов на засвоєння елементів живлення пшеницею озимою; встановлено закономірності використання поживних елементів пшеницею озимою залежно від погодних умов; встановлено відмінності надходження основних елементів живлення до рослин пшениці озимої різних сортів у критичні фази вегетації; вперше визначено показники ефективності використання макро- та мікроелементів живлення різними сортами пшениці озимої вітчизняної та іноземної селекції; удосконалено нормативні параметри надходження та виносу основних елементів живлення з основною та нетоварною продукцією пшениці озимої сучасної селекції; вперше розроблено метод виявлення сортових особливостей споживання макро- та мікроелементів рослинами пшениці озимої. Ступінь впровадження – результати досліджень впроваджено у виробництво ТОВ «НВФ «Урожай» у Корсунь-Шевченківському районі Черкаської області, передано для впровадження у селекційній роботі в Інституті рослинництва імені В. Я. Юр'єва НААН та використано для підготовки рекомендацій щодо проведення весняно-польових робіт Центром наукового забезпечення АПВ Харківської області, а також у навчальному процесі Харківського національного аграрного університету імені В.В. Докучаєва при викладанні дисциплін за спеціальностями 201 Агрономія, 101 Екологія та 015 Професійна освіта. Галузь – сільське господарство.

2. Object - mineral nutrition of different varieties of winter wheat. Purpose - to establish the influence of varietal characteristics, weather and soil-climatic conditions on the assimilation of nutrients by winter wheat to adjust the fertilizer system to the planned level of yield. Methods – field, laboratory, settlement and comparative, mathematical statistics. Theoretical results - it is proved that the peculiarities of consumption of any element (nitrogen, phosphorus, potassium, copper, manganese, zinc, etc.) are individual for each variety, but genetically determined increased or decreased requirements of individual varieties to them can be both permanent and manifest only under certain hydrothermal conditions. Based on the conducted research, it is proposed to determine the special needs of mineral nutrition of new varieties of winter wheat during the variety testing by calculating the consolidated indicators of varietal specificity for each of the nutrients. Practical results - the algorithm of actions and methodical approaches to the account of features of food of new grades of winter wheat at drawing up of system of fertilizer of this culture is developed and scientifically substantiated. A new method for determining the special needs of winter wheat due to varietal specificity has been developed. Novelty - the influence of different soil and climatic conditions on the assimilation of nutrients by winter wheat, identified patterns of use of nutrients by winter wheat depending on weather conditions; the differences in the supply of basic nutrients to winter wheat plants of different varieties in the critical phases of the growing season were determined, for the first time the efficiency of macro- and microelements of nutrition of different winter wheat varieties of domestic and foreign selection was determined; improved regulatory parameters of supply and removal of basic nutrients with the main and non-commercial products of winter wheat modern selection; For the first time, a method for identifying varietal characteristics of consumption of macro- and microelements by winter wheat plants was developed. Degree of implementation - the results of research were introduced into the production of NVF "Harvest" in Korsun-Shevchenkivskiyi district of Cherkasy region; submitted for implementation in selection work at the Institute of Plant Breeding V. Ya. Yuriev NAAS; used to prepare recommendations for spring field work by the Center for Scientific Support of the APV of Kharkiv region and in the educational process of Kharkiv National Agrarian University named after V.V. Dokuchaev in teaching disciplines in the field of training 201 "Agronomy", 101 "Ecology" and 015 "Professional education". Branch - agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мірошніченко Микола Миколайович

2. Miroshnychenko Mykola

Кваліфікація: д. б. н., 03.00.18

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іваніна Вадим Віталійович

2. Ivanina Vadym Vitaliiiovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Господаренко Григорій Миколайович

2. Hospodarenko Grygory Mykolayovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скрильник Євген Володимирович

2. Skrylnyk Eugen Volodymyrovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Захарова Марина Анатоліївна

2. Zakharova Maryna A.

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

